

BIBLICKÉ IMPULZY

II. ročník, VI/2024, júl 2024

Milí priatelia!

Srdečne si vás všetkých pozdravujeme a želáme všetko dobré od Pána. Prázdniny a dovolenky sa už naplno rozbegli, v našich farnostiach sa trochu mieša osadenstvo z toho dôvodu, že niektorí odišli na dovolenky, iní zas prišli na dovolenky alebo prázdniny a podobne. V každom prípade sú tieto letné mesiace príležitosťou k originálnemu naladeniu vzhľadom na svedectvo, ktoré máme vydávať o Ježišovi Kristovi. Prázdninové a dovolenkové obdobie nám k tomu poskytuje mnoho príležitostí.

Využime ich teda k hlbšiemu duchovnému životu, k horlivejšiemu svedectvu a k vlastnému oživeniu viery v Boha, keď obdivujeme krásu prírody, vrchy, kopce, lesy, more... kdekoľvek sa nachádzame. Nech všetky prírodné živly a krásy prírody oslavujú Boha a my s nimi, ako nás to učí spev troch mládencov Dan 3,52-90.

Správy a zaujímavosti z biblického sveta

- Na začiatku Krížovej cesty v Jeruzaleme účinkuje františkánska komunita, ktorá vedie tamojšiu Fakultu biblických vied a archeológie. Veľmi cennou súčasťou tejto školy je aj Múzeum Svätej zeme, ktoré uchováva a predstavuje archeologické dedičstvo kresťanstva. V tomto múzeu je v súčasnosti čulý ruch, pretože sa blíži storočnica zriadenia tohto múzea a jeho prvého vybavenia archeologickými predmetmi a pamiatkami. Vedúci týchto prác, archeológ Giovanni Tortelli potvrdil, že múzeum bude pri tejto príležitosti rozšírené, budú doplnené ďalšie archeologické objekty a bude prístupné širšiemu publiku, ktoré prejaví o tieto pamiatky záujem. Kurátorka jednotlivých archeologických zbierok Daniela Massara prezradila, že niektoré miestnosti budú venované pamiatke najznámejších archeológov, ako bol napr. páter Sylvester Saller, Belarmín Bagatti a ďalší. Niektoré sektory budú vystavovať najstaršie objekty pochádzajúce z Ježišových čias, iné budú predstavovať najznámejšie lokality Svätej zeme, ako napr. Kafarnaum, Getsemani a iné. Múzeum sa nachádza práve na mieste, na ktorom sa odohrával proces s Ježišom pred Pilátom. Na jednom pamätnom kameni, ktorý sa v múzeu nachádza, je dátum otvorenia múzea: 4. august 1924. Miestni činitelia si o tomto múzeu hovoria, že je to „skryté srdce svätých miest“.
- Ušľachtilú činnosť rozvíja v Taliansku asociácia s názvom Pro Terra Santa. Ide o združenie, ktoré vzniklo v roku 1999 a zameriava sa na Blízky východ. Jeden z projektov tejto asociácie sa nazýva „Proteggere la Palestina“ (Chrániť Palestínu). Tento projekt sa uskutočnil v uplynulých týždňoch vo Svätej zemi a spočíval v tom, že asi pätnásť účastníkov vo veku medzi 12. – 17. rokom absolvovalo v Betánii, blízko

Jeruzalema, formáciu zameranú na zachovanie kultúrneho dedičstva miestnej komunity. Zodpovednými osobami za formáciu boli profesori z univerzity v Turíne Dr. Carla Benelli, C. M. Lebole a G. di Gangi. Talianski profesori si pochvaľovali obrovské nadšenie a záujem palestínskych účastníkov formačného kurzu. Rovnako aj študentom sa páčila rozmanitosť kurzu, tešili sa, že sa naučili spracovávať keramické pamiatky a poznávať rozličné dejinné obdobia kultúrnych dejín Palestíny.

- Dvaja bratia-dvojičky George a Jhonny Jallouf, z rehole sv. Františka, členovia Kustódie Svätej zeme, sa spolu v jeden deň, 6. júla 2024 stali kňazmi. Pochádzajú zo Sýrie, v ich rodnom meste Aleppo ich za kňazov vysvätil Mons. Hannah Jallouf, biskup – apoštolský vikár rímskeho obradu v Aleppo, strýko spomínaných novokňazov.
- V dňoch 21. – 23. júna t. r. sa v Badíne pri Banskej Bystrici uskutočnil tzv. Biblický víkend s názvom Kráčanie s Markom. Išlo o komplexné priblíženie Evanjelia sv. Marka pre účastníkov, ktorých sa v peknom prostredí tamjšieho formačného strediska zišlo 18. Účastníci sa spočiatku venovali základným otázkam Markovho evanjelia, ako je otázka autora evanjelia, doba vzniku, štruktúra a adresáti a pod. Potom nasledovalo kontinuálne čítanie evanjelia, pričom za každou časťou bola diskusia, taktiež meditácia obrazu s niektorým evanjeliovým výjavom a iné zaujímavé otázky. Účastníkov svojim výkladom sprevádzal vsdp. Matúš Imrich, kňaz UPC Košickej arcidiecézy.
- Pridávame ešte krátku správu, či skôr tip na inšpiráciu pre druhých, že vo farnosti Zuberec bol v dňoch 8. – 12. júla 2024 detský farský tábor. Pripravili ho domáce farské aktivistky a mamky detí ZŠ I. stupňa v priestoroch farského pastoračného centra. Tábor sa niesol v duchu poznávania Svätého písma, Biblie. Asi 70 detí, vrátane animátorov z vyšších ročníkov ZŠ a stredoškolákov sa venovalo deťom s veľkou obetavosťou. Každý deň mali nejakú tému (stvorenie sveta, prví rodičia, Noemova archa, egyptské rany, rozsievateľ, krížová cesta a zmŕtvychvstanie) a to bolo vhodne dopĺňané katechézami pri sv. omšiach, ktoré špeciálne pre deti slúžil miestny farár Mons. A. Tyrol. Deti sa naučili, koľko kníh má Starý a koľko Nový zákon a ako treba čítať starozákonné a novozákonné knihy a „medzi riadkami“ poznávať ich posolstvo.

Rozhovory o práci s Písmom

Milí priatelia, v doterajších mesačných vydaniach Biblických impulzov sme vás informovali o tom, ako sa rozličné osobnosti duchovného života v časoch totalitného režimu na Slovensku snažili prežiť a svojou vynaliezavosťou poslúžiť šíreniu Božieho kráľovstva. Robili sme to formou rozhovorov. Oslovené osobnosti nám na naše otázky ochotne odpovedali svojimi stručnými vyjadreniami. V tomto čísle Biblických impulzov robíme maličkú zmenu, keď vám formou rozhovoru sprostredkujeme rozprávanie pani Tatiany, ktorá nám v kruhu niektorých absolventov Univerzity tretieho veku v Ružomberku vyrozprávala svoju spomienku zo študentských čias. Podnikla totiž riskantnú cestu do Sovietskeho zväzu a dopravila tam niekoľko exemplárov Svätého písma, Biblie. Svoje dobrodružstvo a súčasne misiu opísala aj v dvoch článkoch na pokračovanie vo Farskom liste Dolný Kubín, č. 6/2018 a 1/2019.

1. Pani Tatiana, v 70. rokoch 20. storočia ste študovali v Bratislave na vysokej škole. Tam ste sa zapojili do mládežníckych skupín a krúžkov, ktoré tam pracovali ako dobre fungujúce spoločenstvá veriacich. Ako si spomínate na tieto aktivity zo študentských čias?

Spomeniem len jeden detail. Začiatkom 70-tych rokov sme ako študenti v Bratislave chodili na bohoslužby ku kapucínom. Mala som už dobré kontakty na ľudí, ktorí pracovali v spoločenstvách veriacej mládeže a raz sa mi stalo, že ma nezávisle na sebe oslovili dvaja mládenci z týchto krúžkov, že hľadajú niekoho, kto by bol taký odvážny a dokázal by preniesť do Sovietskeho zväzu niekoľko desiatok exemplárov Biblie tlačenej v ruskom jazyku. Obaja vedeli, že sa chystám s Cestovnou kanceláriou mládeže letecky do Moskvy a potom do Petrohradu. Veselých mládežníkov netreba veľa prehovárať a keďže som im verila, súhlasila som.

2. Ako ste sa pripravovali na tento kúsok?

Pripravovali sme sa v trojke so spomínanými mladými mužmi. Všetci sme riskovali. Chlapci ma zaviedli do akejsi miestnosti, kde na nás čakal mne neznámy človek. Prvé, čo mi povedal, že ak ma chytia, tak som doštudovala a čaká ma väzenie a ďalšie problémy. Vedela som, že to nebude hra o fazuľky. Obdržala som telefónne čísla a mená kontaktných osôb v Moskve, žiadne priezviská. Dostala som tiež prísľub od nich, že ma v tom nenechajú bez pomoci. Skupinka mladých k tomu určená sa bude v tie dni modliť za úspech akcie. Zostalo mi už len nacvičiť si pohyb s ťažkým kufrom, zvládnuť tráviate ťažkosti spôsobené stresom z riskantného kroku, až nastal deň, keď bolo treba vykročiť. Stihla som ešte sv. spoveď a sv. prijímanie a potom som v dôvere v Božiu pomoc vyrazila.

3. Ako to prebiehalo na letisku? To bol iste jeden z kľúčových momentov celej cesty.

Tú chvíľu som prežívala s maximálnym napätím. Vtedy mali všetci svätí anjeli pohotovosť. Odohralo sa to veľmi rýchlo. Colník si vzal môj pas, skontroloval fotografiu s originálom a poznamenal: „U tebjá charošje imja“ a usmial sa na mňa. Ja som robila, čo bolo v mojich silách: zachovávala som očný kontakt a začala ho ohurovať vypočítavaním pamätihodností mesta, na ktoré sa najviac teším. A on sa prestal zaoberať nejakým kufrom a bol milo prekvapený mojou ruštinou. Potom si zrejme uvedomil, že je v službe, a tak mi zaželel krásny pobyt. Nepovšimnutý kufor som si odnášala ako manekýnka kabelku. Zdalo sa mi, že nič neváži. A to mi len spadol kameň zo srdca. Vďaka Bohu. Potom mi už len ostávalo v sedemmiliónovej Moskve nájsť Volod'u.

4. To bolo ako hľadanie ihly v kope sena. Podarilo sa vám to?

Bolo to takto. Mala som k dispozícii len krstné meno a telefónne číslo. Zásielku som chcela odovzdať čím skôr. Ubytovaní sme boli v hoteli Junosť. Svojej spolubývajúcej som povedala, že sa idem zabaviť s priateľmi a vrátim sa až ráno. Aby nerobila paniku. Lahko som sa dostala k metru, rýchlo zatelefonovala, všetko klaplo na prvý raz: v telefóne sa ozval mužský hlas, dohodli sme si stretnutie na stanici Dzeržinskaja, hodinu aj popis kontaktnej osoby. Povedal mi len tolko, že bude mať na hrudi modrý kameň ako privesok. Ja som povedala moje meno, on sa volal Volod'a. Na dohodnutú stanicu som sa dostala bez problémov. Keď som v metre vystúpila, ľudí tam bolo ako maku. Trpezlivo som vyčkala, až sa ten roj rozptýli. Volod'ov tam bolo čoraz menej, len na konci stanice, pri schodisku stál jeden podivín, ktorého

by som skôr čakala v Londýne, než v moskovskom metre. Rifle na sebe, vlasy po lopatky, brada a fúzy. Ale ja som hľadala kresťana Volod'u, a nie tohto hipíka. Keď som si ho všimla bližšie, zbadala som na jeho krku šnúrkou s modrým kameňom. On si ma všimol hneď, ale čakal na moje oslovenie. Radosť zo zvitania bola obojstranná. Volod'a ma hneď zaviedol do stmievajúcich sa ulíc, cestou mi vysvetlil, že v takomto outfite je menej podozrivý. Tak ma zaviedol k mládežníkom, ktorí pripravili agapé. Otázkam nebolo konca kraja. Noc bola naozaj krátka. Mládežníci sa úprimne tešili z prinesených Biblií, zbožne ich brali do rúk. Bol to silný zážitok. Volod'a ma odprevadil k metru. S pocitom dobre vykonanej práce som sa nadránom vrátila do hotela. Moja cesta do Moskvy mala teda šťastný koniec, rovnako aj moje štúdiá. Zemeguľa sa stále točí svojím tempom v ústrety novým dobrodružstvám. Tie prežitie s Pánom sú najlepšie.

5. Čo vidíte dnes medzi mládežou ako rozhodujúce pre jej duchovný život?

Dnešná mládež má k dispozícii všetky možné spôsoby ako si pestovať a rozvíjať svoj duchovný život. Rozmanité náboženské kurzy, prednášky, koncerty, diskusie, knihy, púte, katolícka televízia a rozhlas a mnoho iných foriem, o ktorých sme my nemohli ani snívať. Ale aj tak som Bohu vďačná za tú skúsenosť duchovného života, ktorá sa dostala mne a mojim vrstovníkom. Tá cesta do Moskvy poznačená kreatívnou láskou k Bohu a blíznym ma naplňa radosťou a dobrým pocitom aj dnes. Naplno využívam dnešné možnosti a teším sa na to, čím ma ešte Pán prekvapí. Túto vynaliezavú lásku k Bohu a blíznym prajem aj dnešným mladým ľuďom. Pán Boh má dosť fantázie, aby nás prekvapil každý deň. Mladým ľuďom želim otvorené srdce aj myseľ a ohotu nasledovať Pána.

Recenzie kníh s biblickou tematikou

V posledných júnových dňoch sa mi dostala do rúk veľmi pekná kniha s radostným čítaním chcel som napísať: s light-čítaním). Napísal ju jeden zo spišských novokňazov, Dávid Holubjak, pochádzajúci z farnosti Mútne na Orave. V júni t. r. bol vysvätený za kňaza a jeho záverečná magisterská práca bola venovaná opisu života a pastoračnej práce kňaza Pavla Mikulu. Prácu po obhajobe vydal knižne v kňazskom seminári v Spišskej Kapitule.

Kniha má názov „Život v Božích rukách“, má 145 strán textu, za ktorým nasledujú poznámky a dokumentárne fotografie zo života Pavla Mikulu. Tento charizmatiký kňaz pochádzal z Vršatského Podhradia, okres Ilava. Narodil sa v roku 1917, po skončení gymnázia v Levoči vstúpil roku 1939 do kňazského seminára v Spišskej Kapitule. Seminár v týchto rokoch prežíval časy svojej vrcholnej kvality. Za kňaza bol vysvätený v júni 1944. Hneď po vysviacke bol menovaný za kaplána v Oravskej Lesnej. Odtiaľ bol v roku 1949 preložený za kaplána do Zákamenného. Účinkoval tiež ako kaplán v obciach Krušetnica, Rabča a Rabčice. V rokoch 1950 – 1960 z dôvodu hroziaceho zatknutia prešiel do ilegality a skrýval sa v blízkosti svojho rodiska. Napokon bol zatknutý a odsúdený na niekoľko rokov väzenia, v krutých komunistických väzniciach prežil roky 1960 – 1962. Potom pracoval ako lesný robotník do roku 1965, keď dostal štátny súhlas za kaplána do Rabče. Po niekoľkých mesiacoch, ešte v roku 1965 bol menovaný za správcu farnosti Mútne, kde pôsobil do svojej smrti 25. júna 1992. Pochovaný je na cintoríne v Mútnom. Pavol Mikula bol láskavým človekom, veselej povahy, celou dušou a celým srdcom oddaný Cirkvi a Božím veciam.

Knihy novokňaza Dávida Holubjaka sa naozaj dobre a ľahko číta, prežaruje z nej jednak rýdzy kňazský charakter Pavla Mikulu, ktorého autor výstižne opísal, ale v knihe možno nájsť aj charakteristiku autora, novokňaza Dominika, ktorý sa touto knihou krásne uviedol do našich kňazských radov.

Kontakty a konzultácie s členmi KBD

- Náš referent KBD Jozef Púček organizačne pripravil pokračovanie Letnej biblickej školy. Jej témou bude predstavenie Knihy zjavenia svätého Jána, Apokalypsy. Táto posledná kniha Svätého písma vyvoláva v súčasnosti stále väčší záujem a pozornosť. Odporúčame oboznámiť sa s ňou v príjemnom prostredí a v ideálnych podmienkach počas letných dovolenkových dní, a najmä so spoľahlivým výkladom. Škola sa uskutoční v Rodinkove, v Belušských Slatinách v dňoch 24. – 28. júla 2024. Bude ju viesť kňaz – biblista Peter Olas, ktorý v súčasnosti študuje na Pápežskej Gregorovej univerzite v Ríme. Záujemci sa môžu prihlásiť prostredníctvom web-stránky KBD: <https://kbd.sk/letna-biblicka-skola-janova-apokalypsa-zrkadlo-a-nadej-pre-cirkev-24-28-jul-2024-2/>.

Pripravil: **Mons. Anton Tyrol**